

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

49

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції
Забезпечення якості вищої освіти

ОДЕСА, 2018

Матеріали друкуються відповідно до рішення 49-ї науково-методичної конференції ОНАХТ «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 11–13 квітня 2018 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Мураховський В.Г., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Букарос А.Ю., канд. техн. наук, доцент,
Корнієнко Ю.К., канд. фіз.-мат. наук, доцент,
Кручек О.А., канд. техн. наук, доцент,
Агеєва І.М., канд. екон. наук, доцент,
Дишкантюк О.В., канд. техн. наук, доцент,
Жихарева Н.В., канд. техн. наук, доцент,
Котлик С.В., канд. техн. наук, доцент,
Купріна Н.М., канд. екон. наук, доцент,
Саркісян Г.О., канд. техн. наук, доцент,
Світий І.М., канд. техн. наук, доцент,
Соц С.М., канд. техн. наук, доцент,
Шарахматова Т.Є., канд. техн. наук, доцент,
Шпирко Т.В., канд. техн. наук, доцент,
Риженко Л.Д., методист

ГОЛОВНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА	
А.О. Соловей, Т.С. Ботіка	137
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В ТЕХНІЧНОМУ ЗВО	
С.Ю. Вігуржинська	139
АПРОБАЦІЯ ДЕЯКИХ ШЛЯХІВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	
Т.В. Стрікаленко, О.О. Коваленко	140
НАВЧАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПІДГО- ТОВКИ ФАХІВЦІВ	
М.М. Зацеркляний, Ю.В. Семенюк, Т.Б. Столевич	142
РАНЖУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОЦІНЮВАН- НЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
М.Л. Орлова, С.Г. Ярьоменко	146
ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ РЕ- ЗУЛЬТАТІВ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУВАННЯ У ВИГЛЯДІ НЕЧІ- ТКИХ ПРОГНОЗІВ	
В.А. Шалений	149
ПОШУКИ АКТИВНОГО РОЗВИТКУ	
Г.А. Гончарук, А.П. Ліпін, І.М. Шипко	151
ЦІННІСТЬ ЯК ІНТЕГРАЛЬНИЙ ПРИНЦИП НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	
І.С. Лар'яновський	153
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КАДРОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ СВІТИ	
Д.М. Скрипніченко, І.О. Климентьєва	155
РОЛЬ ВИКЛАДАЧА В ПІДВИЩЕННІ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ	
Ю.Д. Чумаченко, М.О. Ковальов	157
МОДЕРНІЗАЦІЯ ЗМІСТУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ЗАПОРУКА ЇЇ ЯКО- СТІ	
О.В. Тарасова	160
ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ ТА САМООСВІТА ЯК ФА- КТОРИ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ СТУДЕНТІВ	
С.А. Дмитрашко	162
РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТВОРЕННІ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Т.В. Стрікаленко	164
ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ - ВАЖЛИВА СКЛА- ДОВА ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ	
В.М. Лисюк, З.М. Сахарова, О.О. Фесенко	166
МАРКЕТИНГОВА СКЛАДОВА У ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ НАУКОВИХ ДОРОбКІВ	
О.В. Ольшевська, Н.Р. Кордзая	168

змушених трансформувати свою структуру стосовно до підготовки професіоналів. Тільки в таких умовах можливе виховання творчої особистості, здатної створювати нові підприємства, новий бізнес та грамотно ними управляти, знаходити оптимальні рішення в умовах змінних реалій.

Таким чином це свідчить про потребу принципово нових функцій учбового процесу. Формування економічного мислення пов'язано із загальною системою підготовки та забезпечення професійної направленості. Виховання економічного мислення, адекватного новому типу соціально-економічних відносин, передбачає глибоке усвідомлення якісних змін у житті суспільства, критичне осмислення досвіду минулого, подолання сформованих стереотипів. Ця задача має виключно важливе соціальне, економічне та політичне значення, тому що у значній мірі визначає успіх у вихованні покоління, яке впевнено використовує отримані технічні та економічні навички у професійній діяльності.

АПРОБАЦІЯ ДЕЯКИХ ШЛЯХІВ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Т.В. Стрікаленко, О.О. Коваленко

Програма ЮНЕСКО "Освіта для ХХІ століття", що ознаменувала зміну концепції "освіта на все життя" концепцією "освіта впродовж життя", була прийнята понад 20 років тому (в 1997 р.). До ідеї неперервної освіти періодично звертались вчені-педагоги ще з часів стародавніх Індії та Китаю, таку ідею пропагував і Я. А. Коменський у відомій праці „Пансофія”.

Сьогодні продовжуються спроби уніфікувати теорію неперервної освіти і визначити її сутність. Поступово відбувається пошук нових моделей навчання, спрямованих на неперервне професійне навчання, впровадження інноваційних технологій, які б забезпечували відповідний рівень мобільності спеціаліста, що здатний швидко оволодіти професійними знаннями, вміннями, навичками і за необхідності перекваліфікуватись тощо. Актуальною складовою сучасної моделі розвитку неперервної освіти є виконання нею соціальної функції – в регіоні, в країні [1].

Окрім інших проблем розвитку неперервної освіти, впровадження інноваційних технологій в освітній процес потребує вирішення низки питань, включаючи протиріччя (1) між обмеженими термінами навчання і зростаючими обсягами інформації, які необхідні для життя та праці; (2) між поглибленням спеціалізації у підготовці кадрів і підвищенням вимог до їх загальної професійної культури, а також (3) між класичними методами викладання, що засновані на безпосередньому спілкуванні тих, хто навчається, і тих, хто вчить, і новими інформаційними технологіями, які передбачають індивідуальні заняття у віртуальному середовищі. Змішана освіта, використання методів e-Learning і EdTech сприяють активізації засобів мислення, розвитку

креативного мислення і діяльності та допомагають звільнитися від стереотипів (1) стандартної методології /як вчитись?/, (2) простору і соціуму /де і з ким вчитись?/, (3) часу /коли вчитись?/ і, нарешті, (4) змісту навчання /що вивчати?/. Завдяки таким засобам дистанційного навчання, як дискусійні форуми, електронні обговорення засвоєного матеріалу, а також участі студентів та викладачів у спільних конференціях створюється нове навчальне середовище, в якому студенти почувають себе невід'ємною частиною колективу, що посилює мотивацію до навчання.

Ще одним цікавим заходом як постійного підвищення компетенцій викладачів кафедри, так і заохочення студентів до науково-дослідної роботи, вважаємо участь кафедри технології питної води ОНАХТ у щорічному відзначенні в світі 22 березня Всесвітнього дня води (WWD). Реєстрація кафедри та Всеукраїнської конференції «Вода у харчовій промисловості» на сайті WWD є, по-перше, неформальним запрошенням фахівців усього світу до участі у нашій конференції. Не менш важливим є, по-друге, те, що така реєстрація відкриває доступ співробітникам кафедри до он-лайн заходів, що проводять у світі організатори WWD - лекцій та презентацій з вирішення проблем водопостачання у різних країнах світу, постерів, кінофільмів, фото та інших інформаційних і довідкових матеріалів, публікацій. Крім цього, реєстрація на сайті WWD дозволяє ознайомлюватись з матеріалами святкових заходів та Всесвітнього водного форуму, що проходять в одному з міст світу, вибраному ООН центром святкування WWD (у 2018 р – м. Бразилія, столиця Федеративної республіки Бразилії). Це свідчить про можливість викладачам постійно навчатись і підвищувати професійний рівень, що, в свою чергу, може слугувати зразком для студентів, які не завжди з розумінням сприймають настанови щодо необхідності навчання протягом усього життя. Адже саме випускаюча кафедра має бути своєрідним епіцентром формування пошуково-дослідницьких умінь і позитивного ставлення студентів до навчального процесу і результату своєї праці впродовж життя.

Наша участь у Робочій зустрічі (НТУ України «КПІ ім. І Сікорського», березень 2018 р.) представників кафедр, що викладають водні проблеми у ЗВО України, продемонструвала ще один інноваційний напрямок розвитку освітнього процесу та втілення концепції "освіта впродовж життя". Так, метою Норвезько-Євразійського проекту «Water Harmony Eurasia II» (2016-20120 рр.), в якому задіяні фахівці НТУ України «КПІ ім. І Сікорського», є гармонізація навчальних планів України, Білорусії, Казахстану, Таджикистану і Норвегії в напрямку підготовки спеціалістів з очищення природної води, очистки промислових та побутових стічних вод. Це надзвичайно важливий проект, участь в якому можуть брати як професорсько-викладацький склад, так і студенти, магістри, а також допоміжний персонал з державних і приватних ЗВО та організацій (проект ЕАС/А04/2014 «Harmonizing water related on graduate education»). Вони мають можливість фізично зустрічатися один з одним в університетах консорціуму (Норвегія, Польща, Німеччина, Україна, Шрі-Ланка та Китай) і спілкуватись та обмінюватись результатами он-лайн,

адже проект має наукове спрямування і виділені Євросоюзом кошти спрямовані на створення нових процесів та технологій в галузі підготовки якісної питної води та очистки стічних вод, нових підручників та методичних матеріалів для навчання. На сьогодні наша кафедра має можливість використовувати у навчальному процесі підручник, напрацьований учасниками проекту, а в подальшому планується більш широке залучення викладачів кафедри та студентів до участі в нових проектах консорціуму.

Таким чином, апробовані та нові можливості інноваційного розвитку освітнього процесу сприятимуть, на нашу думку, вирішенню сформульованих вище протиріч, запровадженню змішаної освіти і поширенню в практиці підготовки фахівців з технології питної води та водопідготовки харчових виробництв нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій, у результаті яких можуть бути суттєво підвищені рівень досягнень та потреба у необхідності навчання протягом усього життя.

Література

1. Каранфилова Е. В. К проблеме внедрения инновационных образовательных стратегий в процесс обучения студентов инженерных специальностей /Е. В. Каранфилова [Текст] // World science, 2017. - №12 (28), vol. 3 – p.71-73.

НАВЧАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

М.М. Зацеркляний, Ю.В. Семенюк, Т.Б. Столевич

У Національній доктрині розвитку освіти визначено, що головним завданням вищої школи є професійна підготовка студентів, формування фахівців із вищою освітою, здатних до творчості, прийняття оптимальних рішень, таких, що володіють навичками самоосвіти й самовиховання, вміють узгоджувати свої дії з діями інших учасників спільної діяльності.

Провідною діяльністю у вищій школі є навчально-професійна, яка вимагає від студента більшої навчальної (і наукової) активності, засвоєння нових психологічних норм і критеріїв соціокультурного розвитку. Саме у процесі навчальної діяльності та через неї досягаються основні цілі підготовки фахівців. Навчально-професійній діяльності студентів притаманні як загальні риси процесу навчання (механізми та етапи, цілісність структури та єдність основних його компонентів тощо), так і специфічні, зумовлені особливостями її мети і змісту, мотивації та форм організації. Вона найбільш інтенсивно впливає на особистісне зростання та професійне становлення студентів, набуття ними професійно важливих знань, умінь і навичок. У процесі професійного навчання завершується професійне самовизначення, трансформується